

Ester Quintana exigeix la prohibició del foam: «És lesiu, no és precís i no se'n pot garantir la traçabilitat»

L'activista, que va perdre un ull per un projectil policial fa deu anys, demana al Parlament una revisió del model policial i la creació de mecanismes efectius de control de les actuacions dels Mossos

Ester Quintana, aquest divendres a la comissió d'estudi del model policial | Parlament

La sessió d'aquest divendres de la **comissió d'estudi del model policial** ha tingut com a compareixença més destacada la d'**Ester Quintana**, representant de l'associació Stop Bales de Goma i que va perdre un ull durant la vaga general del novembre de 2012 arran de la violència policial. Quintana, que ha reaparegut al Parlament deu anys després de la seva última intervenció, ha exigit als diputats la prohibició de les **bales de foam**, perquè són pràcticament **igual de lesives** que les bales de goma, **no són precises i no se'n pot garantir la traçabilitat**. Abans han intervingut l'advocada **Laia Serra**, que ha advertit al Parlament que els actuals protocols i mecanismes de rendiment de comptes de les actuacions policials són insuficients, i també els representants de les entitats municipalistes, que han reclamat als diputats que se'ls tingui en compte a l'hora de definir el nou model policial.

Quintana, l'última en comparèixer aquest divendres al Parlament, ha reclamat als diputats de la comissió que **revisin l'actual model policial**. "El model actual no és adient. Un model on es permet disparar contra les persones no està en consonància amb la defensa dels drets humans", ha assenyalat l'activista, que ha insistit que cal un model policial que garanteixi els drets de les

persones. En aquest sentit, ha demanat a la comissió que es creïn **mecanismes de control "efectiu"** sobre les actuacions dels Mossos, perquè els actuals "no funcionen". "Calen eines per identificar les persones que fan ús de la força i que funcionin els mecanismes de control intern", ha reclamat Quintana, que ha estat clara quan ha afirmat que, avui, si algú surt a manifestar-se "pot acabar ferida". Així mateix, també ha reclamat garanties de "no repetició" i la creació d'un **mecanisme de control extern** per tal de determinar i depurar actuacions irregulars dels Mossos.

L'activista ha demanat voluntat política perquè el que li va passar a ella no li torni a passar a ningú més, i també ha reclamat compromís perquè ni la **Policia Nacional** i la **Guàrdia Civil** no puguin utilitzar pilotes de goma a Catalunya. Quintana ha centrat la seva exposició en la seva experiència i la d'altres persones com a víctimes de projectils policials. "Fa 10 anys que vaig trepitjar aquest Parlament per demanar la prohibició de les bales de goma, i la promesa que ens vam fer aleshores no s'ha complert. Jo havia de ser l'última víctima, i no ha estat així: almenys sis persones més han estat ferides greu per projectils de foam", ha dit. Quintana va ser ferida per un projectil policial el novembre de 2012 i no s'ha identificat encara per quin tipus de projectil. "El TSJC no va poder determinar què, qui o com em va ferir. Això impossibilita garantir el **dret a la veritat**", ha dit.

No es va determinar si l'impacte va ser per bala de goma o per foam, introduïts l'any 2010 al cos de Mossos. Sí que va quedar clar que va ser un projectil disparat per la policia. No es va poder demostrar qui havia disparat i va quedar acreditat que els agents dels Mossos havien mentit per amagar el lloc on eren en el moment dels incidents. "**La falta d'una investigació curosa i l'hermetisme dins dels Mossos promouen la impunitat dels agents**", ha deixat clar Quintana. Les càmeres que podrien haver recollit els fets, no van resultar d'utilitat per motius sospitosos. En una de les càmeres, faltava un quart d'hora de gravació. Tampoc s'ha pogut determinar l'autoria dels fets en el seu cas, més enllà de saber que va ser un projectil disparat per agents dels Mossos.

Les bales de goma es van prohibir a Catalunya l'any 2013. També es van deixar d'utilitzar a Euskadi per ser "**potencialment letals i difícils de controlar**". De tota manera, a Catalunya es van tornar a usar per part de la policia espanyola durant el referèndum de l'1-O. "Continuem treballant per prohibir aquests projectils arreu de l'estat espanyol", ha insistit Quintana. Entre els anys 2000 i 2020, arreu de l'Estat s'han documentat 40 persones afectades per l'impacte de bales de goma, amb una mitjana d'edat de 30 anys. Tot això, sense comptabilitzar el foam. "Vam creure que jo seria l'última que perdria un ull en una manifestació, però no ha estat així. Des de 2019, hi ha **tres persones que han perdut un ull per foam**", ha explicat.

La traçabilitat i els protocols són insuficients

La comissió ha arrencat amb la compareixença de **Laia Serra**, advocada penalista i membre de l'**Associació Catalana per la Defensa dels Drets Humans**, que ha denunciat els **mètodes "rudimentaris"** que encara prevalen a l'hora de rendir comptes per intervencions d'ordre públic o a l'hora de veure la traçabilitat de furgonetes, projectils o cops de la defensa. "Això és inaudit amb el nivell de tecnologia que tenim", ha remarcat Serra. L'experta també ha dit que **els protocols actuals són insuficients** i ha criticat també que les normes d'intervenció no són prou precisos ni defineixen conceptes importants com què es considera violència, què és el "risc" o qui és el "responsable" d'utilitzar determinats mitjans. "L'aprovació de protocols no s'està emmirallant en els dictats internacionals. Tenim una **visió localista** d'ordre públic", ha dit Serra.

La jurista també ha reclamat la creació d'un **mecanisme de control extern** sobre les actuacions dels Mossos perquè sovint les explicacions al Parlament són "puntuals". Serra també ha dit que l'actuació de **Fiscalia** en aquests casos és "inexistent" i la judicatura "no sap com funciona la policia". "Les víctimes carreguem sistemàticament tot el pes d'impulsar les investigacions", ha alertat. Serra també ha explicat que el **Tribunal Europeu dels Drets Humans (TEDH)** ha començat a sentenciar que la utilització de la força no s'ha de mesurar en termes d'excés o proporció, sinó en termes de necessitat. "**Si no és necessària, no és legítima**", ha dit. En aquest sentit, la jurista ha detallat que Estrasburg ha començat a admetre que hi ha determinades

---

intervencions d'ordre públic que tenen "vocació d'escarni públic" i ja es condemnen estats per patiment psicològic i mala planificació dels dispositius policials.

Els municipis demanen que se'ls tingui en compte

La **Federació de Municipis de Catalunya** i l'**Associació Catalana de Municipis** també han comparegut en comissió per detallar la realitat municipal amb relació a la seguretat i model policial, i han demanat que el Parlament els tingui en compte a l'hora de dissenyar un nou model policial. La presidenta de la FMC, **Olga Arnau**, ha identificat diversos problemes que tenen els municipis, com la relació dels alcaldes i policies locals amb els Mossos, la percepció de seguretat o, el "gran problema" de l'organització, gestió i relacions laborals amb els policies. "Ens trobem amb absentisme, demandes sindicals constants... És una batalla constant que no podem guanyar des dels ajuntaments", ha dit Arnau. En aquest sentit, ha plantejat potenciar l'autoritat dels alcaldes en matèria de seguretat, avaluar el model dels Mossos perquè s'ajusti millor a la realitat municipal i revisar els convenis de col·laboració entre els Mossos i els municipis.

El vicepresident de l'ACM, **Xavier Paz**, ha ressaltat la importància de la "proximitat" del model policial i ha identificat la tasca que poden fer els municipis en aquest sentit. Paz ha dit que l'actual model està "obsolet". "Els riscos de la inseguretat s'han incrementat, ha aparegut la ciberdelinqüència i és obvi que el marc normatiu s'ha de modificar", ha dit. Segons una enquesta de l'ACM, la majoria de municipis veuen amb bons ulls "avançar en un model integral de seguretat". "El 80% dels ajuntaments volen mancomunar serveis i pràcticament tots els ajuntaments volen disposar d'un conveni col·lectiu únic i d'òrgans de coordinació conjunts", ha detallat Paz. Segons l'ACM, el cos de Mossos és insuficient per arribar a tot i que cal un sistema integral de policia que garanteixi l'autonomia local pel que fa a la policia i de governança local.